Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	16 mei 2023
Onderwerp	Notitie mantelzorgondersteuning
Zaaknummer	Z23 - 262899
Documentnr.	UIT/23 - 547036

Inleiding

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de notitie mantelzorgondersteuning die momenteel wordt opgesteld. Allereerst beschrijven we waar we nu staan en wat in de notitie aan bod gaat komen. Tot slot gaan we in op wie met welk doel betrokken wordt bij het totstandkomingsproces.

Voorgeschiedenis

In het Uitvoeringsprogramma bij het Coalitieakkoord 2021-2026 *Een nieuwe start* is opgenomen dat we met onze partners nieuwe afspraken maken over de mantelzorgondersteuning. In het coalitieakkoord is specifiek aandacht voor de mantelzorger bij dementie. De Lokale Sociale Agenda (LSA) is in februari 2023 vastgesteld en geeft een overkoepelend kader voor het brede sociaal domein van de gemeente Vught. Over mantelzorgondersteuning is opgenomen dat we in 2023 we een samenhangend plan opstellen voor versterking van de ondersteuning van mantelzorgers.

Op 12 juli 2022 heeft u een raadsinformatiebrief ontvangen waarin u bent bijgepraat over de pilot voor respijtzorg in huis en het Netwerk Mantelzorgondersteuning dat van start is gegaan.

Inhoudelijk

Vanwege de afname van het aantal (zorg)professionals, stijgt het beroep op mantelzorgers. Het risico op overbelasting ligt op de loer. Er zijn uiteenlopende schattingen van het aantal mantelzorgers, we hanteren hier de cijfers van het RIVM. De gemeente Vught telt ongeveer 4.700 mantelzorgers. Hiervan zijn er ongeveer 500 zwaar belast (RIVM, 2020).

Individuele mantelzorgondersteuning wordt op dit moment via mantelzorgconsulenten bij Wegwijs+ georganiseerd. Vughterstede verzorgt aanvullend een aanbod voor individuele mantelzorgers, met name voor ouderen. Welzijn Vught heeft een meer collectief aanbod voor mantelzorgondersteuning en zij verzorgen het aanbod voor jonge mantelzorgers.

Eind 2021 is het mantelzorgnetwerk opgestart. Welzijn Vught is kartrekker van dit netwerk. Verder bestaat het netwerk uit Wegwijs+, GGD, Mantelzorgmakelaars, Ouderen Samen, de Zonnebloem, Ypse, HomeInstaed, Zorgmies, Saar aan Huis, Samen Thuis, Vughterstede, Pelita, de familiebetrokkenraad van Reinier van Arkel, Belangenvereniging Senioren Vught,

Wijkverpleegkundigen en een aantal mantelzorgers. Dit zijn allemaal partijen die mantelzorgers ondersteunen of als professionals met mantelzorgers samenwerken aan de zorg voor hun naasten.

Om het mantelzorgnetwerk een impuls te geven is in 2022 een traject met Movisie doorlopen. Dat traject was naast het versterken van het netwerk ook gericht op versterking van de toegang voor mantelzorgers en op het vergroten van het aanbod aan maltelzorgondersteuning. Daaruit zijn een aantal thema's voortgekomen die door werkgroepen uit het netwerk zijn opgepakt: oog voor mantelzorgers (o.a. bewustwording dat je mantelzorger bent), verbetering van de informatievoorziening over en toegankelijkheid van de ondersteuning. Deze thema's zullen terugkomen in de nieuwe notitie mantelzorgondersteuning.

<u>Inhoud van de notitie mantelzorgondersteuning</u>
In grote lijnen zal de nieuwe notitie uit de volgende onderdelen bestaan:

Kaders en uitgangspunten: waar staan we voor?
Uit het Coalitieakkoord, het Uitvoeringsprogramma en de LSA halen we de volgende kernzinnen voor mantelzorgondersteuning:
- We proberen overbelasting van mantelzorgers te voorkomen.
- Hulp komt terecht bij de mensen die de hulp het hardst nodig hebben. Denk daarbij aan de mantelzorgers die het zwaarst belast zijn, of dreigen overbelast te raken.

Ook zullen we in de notitie aandacht hebben voor de rol van de gemeente bij mantelzorgondersteuning.

Een probleemverkenning: welke behoeften op het gebied van mantelzorgondersteuning zijn er? En welke ondersteuning kunnen we bieden?
We kijken hierbij naar wat we ophalen in het participatietraject en beschikbare cijfers. De beschikbare cijfers lijken minimaal te zijn. Ook kijken we naar hoe de mantelzorgondersteuning wordt georganiseerd en welke alternatieve mogelijkheden er zijn wanneer blijkt dat de mantelzorgondersteuning nog niet naar behoefte kan worden geleverd. Natuurlijk houden we ook rekening met eventuele landelijke ontwikkelingen.

Focuspunten:
- Bewustwording bij mantelzorgers dat ze mantelzorgers zijn: hoe kunnen we mantelzorgers bereiken.
- Bieden we de juiste ondersteuning/hebben we het juiste aanbod voorzieningen.
- Hebben we de mantelzorgondersteuning goed georganiseerd: toegankelijk voor mantelzorgers en in verbinding met andere organisaties.
- Hoe geven we de rol van de mantelzorgondersteuner/mantelzorgconsulent vorm.
- Hoe bereiken en ondersteunen we jonge mantelzorgers (12-25 jaar).

We gaan op een aantal onderwerpen specifieker in. Dit zijn in ieder geval wonen, werkende mantelzorgers en mantelzorg bij dementie.

<u>Ophalen inbreng mantelzorgers en stakeholders:</u>

Mantelzorgondersteuning wordt ingezet om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen en overbelaste mantelzorgers op adem te laten komen. Het is daarom van belang dat de geboden ondersteuning aansluit bij hun behoeften. Tegelijkertijd willen we de mantelzorgers in dit traject zo min mogelijk extra belasten. Daarom is gekozen om voornamelijk samen te werken binnen het netwerk mantelzorgondersteuning. Het doel van het betrekken van het netwerk is in kaart brengen in welke behoeften van mantelzorgers nu nog onvoldoende wordt ondersteund, meedenken over wat er kan/moet gebeuren en hoe we de mantelzorgers het beste kunnen bereiken. In samenspraak met het jongerenwerk wordt bekeken hoe we jonge mantelzorgers kunnen betrekken.

Via een vragenlijst op *WijnVught.nl* wordt input opgehaald bij mantelzorgers en professionals binnen de gemeente Vught. Door middel van de vragenlijst wordt opgehaald aan welke vorm van ondersteuning mantelzorgers behoefte hebben. De problemen rond mantelzorgondersteuning worden zo verkend. Daarna wordt binnen het netwerk mantelzorgondersteuning op de uitkomst van de vragenlijst gereflecteerd.

Het niveau van de participatie is consultatie. Er wordt informatie en meningen opgehaald die meegenomen worden bij het opstellen van de notitie.

De ASD brengt het inwonersperspectief in. We betrekken de ASD vanaf het begin door hen om input te vragen. Aan het eind van het traject vragen wij hen advies over het eindproduct.

Financieel

De kosten voor het opstellen van de notitie mantelzorgondersteuning zijn beperkt en kunnen worden gedekt uit de bestaande budgetten. Of de notitie zelf te zijner tijd financiële consequenties zal hebben, is nu nog niet te zeggen.

Tijdsplanning

Om de participatie vorm te geven is doorlooptijd nodig. We verwachten de notitie mantelzorgondersteuning aan eind van het jaar gereed te hebben, zodat de raad hierover kan besluiten in het eerste kwartaal van 2024.

Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris,	de burgemeester,
W.F.F. Keijzers	R.J. van de Mortel